

อุปถัมภ์สงครามในข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

นางสาว จิตติมา จารยะพันธุ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชา ภาษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974- 635 - 561 -9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

WAR METAPHOR IN SPORT NEWS IN THAI NEWSPAPERS

MISS JITTIMAR JARAYAPUN

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Linguistics**

Department of Linguistics

Graduate School

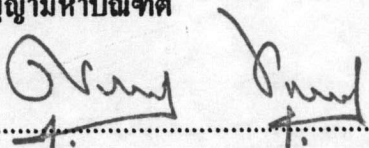
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

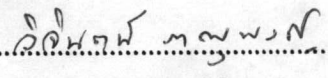
ISBN 974 - 635 - 561 - 9.

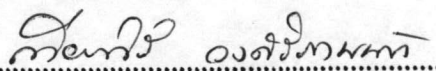
หัวข้อวิทยานิพนธ์ อุปถัมภ์สงครามในข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย
โดย นางสาว จิตติมา จารยะพันธุ์
ภาควิชา ภาษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทียรศิริ วงศ์วิภาณนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

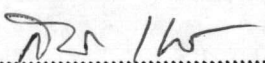
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภาวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. วสินต์น์ ภาณุพงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทียรศิริ วงศ์วิภาณนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงกาอุจน์ เทพกาญจนา)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จิตติมา ธารชะพันธ์ : อุปถัมภ์สงครามในข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย (WAR METAPHOR IN SPORT NEWS IN THAI NEWSPAPERS) อ.ที่ปรึกษา: ผศ. คร.เพ็ชรศิริ วงศ์วิภาานนท์ 93 หน้า.
ISBN 974-635-561-9.

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ คือการศึกษาอุปถัมภ์สงครามในข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยที่สะท้อนให้เห็นทัศนคติของคนไทยที่มีต่อกีฬา ในการศึกษาใช้ข้อมูลข่าวกีฬา 10 ชนิด ได้แก่ ฟุตบอล รักบี้ บาสเกตบอล ฟุตบอล ยูโด มวย ตะกร้อ วอลเลย์บอล เทนนิส และ กอล์ฟ ซึ่งลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ทั่วไป ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด และหนังสือพิมพ์ข่าวกีฬาโดยเฉพาะ ได้แก่ สยามกีฬา โลกกีฬา มวยสยาม โดยเก็บรวบรวมข่าวในช่วงการแข่งขันกีฬาชิงแชมป์ระหว่าง เดือนธันวาคม 2538 ถึง เดือนมกราคม 2539 ได้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 205 ชิ้นข่าว

ในการรวบรวมข้อมูลอุปถัมภ์สงครามจากเนื้อข่าวกีฬา ผู้วิจัยใช้ประโยชน์ทดสอบความหมายเกี่ยวกับการทำสงครามในการคัดเลือก พบว่ามีรูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามจำนวนทั้งสิ้น 247 ภาพ เป็นรูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามโดยตรงจำนวน 49 ภาพ และ รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามโดยร่วมจำนวน 198 ภาพ เมื่อวิเคราะห์เป็นร้อยละ(%)ของความถี่ของการใช้รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์ต่อปริมาณคำในข่าวกีฬาทั้ง 10 ชนิด ได้พบว่ากีฬาแต่ละชนิดมีความถี่ของการใช้รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามมากน้อยแตกต่างกัน โดยประเภทกีฬาที่มีการกระทบกระทั่งมีความถี่ของการใช้รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามมากกว่ากีฬาที่ไม่มีการกระทบกระทั่ง และกีฬาที่มีการแข่งขันเป็นทีมมีความถี่ของการใช้อุปถัมภ์สงครามมากกว่ากีฬาที่แข่งขันเป็นบุคคล จึงอาจสรุปผลการวิจัยได้ว่า คนไทยมองเห็นความเป็นสงครามในกีฬาแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของการแข่งขันกีฬาที่สำคัญสองประการ คือ ลักษณะของการกระทบกระทั่งขณะแข่งขันกีฬา และ ลักษณะของการแข่งขันเป็นทีม จึงสามารถจัดลำดับกีฬา 10 ชนิดตามความมากน้อยของความเป็นสงครามได้ดังนี้ มวย บาสเกตบอล ฟุตบอล ฟุตบอล รักบี้ ตะกร้อ วอลเลย์บอล เทนนิส ยูโด และ กอล์ฟ

ภาควิชา ภาษาศาสตร์
สาขาวิชา ภาษาศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๓๙

ลายมือชื่อนิติกร จิตติมา ธารชะพันธ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพ็ชรศิริ วงศ์วิภาานนท์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C710841 : MAJOR LINGUISTICS
KEY WORD: WAR METAPHOR

JITTIMAR JARAYAPUN : WAR METAPHOR IN SPORT NEWS IN THAI NEWSPAPERS.
THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. PEANSIRI VONGVIPANOND, Ph.D. 99 pp.
ISBN 974-635-561-9

The objective of this thesis is to study conceptual war metaphor in sport news in Thai newspapers which reflects people's attitude towards sports. Data include 10 kinds of sport news : football, rugby, basketball, fencing, boxing, judo, takraw, volleyball, tennis, and golf collected from 3 daily newspapers, Thairad, Dailynews, Khawsod and 3 sport newspapers, Siamkila, Loakkila, Muaysiam published before, during and after the SEA games from December 1995 till January 1996. There are 205 pieces of sport news.

The tools for selecting war metaphor expressions are a set of 14 sentence frames. Two hundred and forty-seven expressions were found : forty-nine true war metaphors and one hundred and ninety-eight implicit war metaphors. A comparison of the percentage of frequency of war metaphors in the news of different kinds of sport shows a difference in the frequency of the use of war metaphors. This difference in frequency seems to correlate with two factors : the possibility of bodily contact and participation as a team. Finding shows that Thai people see different degrees of war-likeness in sports which depend on how much bodily contact and whether it is a team or an individual who is participating in that particular sport. Based on the degree of war-likeness, the 10 sports can be ranked as follows : boxing, basketball, football, fencing, rugby, takraw, volleyball, tennis, judo, and golf.

ภาควิชา.....ภาษาศาสตร์.....

สาขาวิชา.....ภาษาศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....๒๕๓๙.....

ลายมือชื่อนิสิต.....จิตติมา.....จารยะพันธ์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....สิริวิมล วงศ์ไพจิตร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลเหล่านี้
 ผศ.ดร. เพ็ชรศิริ วงศ์วิภาณนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ และ ข้อคิดเห็น
 ต่างๆของงานวิจัยมาโดยตลอด

ศาสตราจารย์ ดร.วิจินต์ ภาณุพงศ์ และผศ.ดร.กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา กรรมการสอบ
 วิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาช่วยตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์

คณาจารย์แห่งภาควิชาภาษาศาสตร์ทุกท่านที่อบรมความรู้ทางวิชาการ และสอนให้รู้จักคิด
 และสังเกต อันเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน

พ่อ และแม่ที่คอยให้กำลังใจในการทำงาน ผศ.ดร.เผด็จศักดิ์ จารยะพันธุ์ที่ให้ยืมอุปกรณ์
 คอมพิวเตอร์สำหรับงานพิมพ์ รอ.หญิงสุรียา จารยะพันธุ์ที่ช่วยอ่านแก้ไขวิทยานิพนธ์ ที่รสสุคนธ์
 จารยะพันธุ์ที่เป็นกำลังใจในการทำงาน และ เสนอความคิดต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยา
 นิพนธ์ กิตติศักดิ์ และรหัท จารยะพันธุ์ที่คอยเป็นกำลังใจและช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการพิมพ์งาน

โรงเรียนนายเรือที่ทำให้เกิดกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จโดยเร็ว
 ที่นัยนาแห่งกรมยุทธศึกษาทหารบกที่ให้ยืมหนังสืออันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย และ เพื่อนๆทุก
 คนที่คอยเป็นห่วงเป็นใยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 สมมุติฐานของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	2
1.5 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.7 เอกสาร และผลงานที่เกี่ยวข้อง.....	3
2 การเก็บและรวบรวมข้อมูล	
2.1 แหล่งข้อมูล	12
2.2 เกณฑ์ในการกำหนดประเภทกีฬา.....	12
2.3 เกณฑ์ในการคัดเลือกรูปภาพที่แสดงอุปลักษณะสงคราม.....	14
2.4 การเก็บและรวบรวมข้อมูลรูปภาพที่แสดงอุปลักษณะสงคราม	19
2.5 ประเภทของรูปภาพที่แสดงอุปลักษณะสงคราม.....	27
3 ฉันทลักษณ์การสงครามในกีฬา.....	32
3.1 ลักษณะสงครามของรูปภาพที่แสดงอุปลักษณะสงคราม โดยตรง และ รูปภาพที่แสดงอุปลักษณะสงคราม โดยร่วม	33
3.2 องค์ประกอบการทำสงครามในกีฬา.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		
4	ความดีของการใช้รูปภาษาที่แสดงอุปถัมภ์สงครามตามชนิดกีฬา.....	43
	4.1 วิธีการวิเคราะห์ความดีของการใช้รูปภาษาที่แสดงอุปถัมภ์สงคราม.....	43
	4.2 ความดีของการใช้รูปภาษาที่แสดงอุปถัมภ์สงครามตามชนิดกีฬา.....	46
	4.3 ความดีของการใช้รูปภาษาที่แสดงอุปถัมภ์สงครามโดยตรง และ รูปภาษาที่แสดงอุปถัมภ์สงคราม โดยร่วมตามชนิดกีฬา.....	49
5	ปัจจัยที่นำไปสู่ความดีของการใช้รูปภาษาที่แสดงอุปถัมภ์สงครามในข่าวกีฬา.....	53
	5.1 ลักษณะการกระทบกระทั่งขณะแข่งขัน และ ลักษณะการแข่งขันเป็นทีม.....	53
	5.1.1 ลักษณะของการกระทบกระทั่งขณะแข่งขัน กับความดีของการใช้ รูปภาษาที่แสดงอุปถัมภ์สงคราม.....	53
	5.1.2 ลักษณะการแข่งขันเป็นทีม กับความดีของการใช้ รูปภาษาที่แสดงอุปถัมภ์สงคราม.....	55
	5.1.3 ลักษณะการปะทะ และ จำนวนนักกีฬาที่แข่งขันกีฬา กับ ความดีของการใช้รูปภาษาที่แสดงอุปถัมภ์สงคราม.....	56
	5.2 สรุปปัจจัยที่นำไปสู่ความดีของการใช้รูปภาษาที่แสดงอุปถัมภ์สงคราม ในข่าวกีฬา.....	58
6	สรุป และ อภิปรายผลการวิจัย.....	59
	6.1 สรุปผลการวิจัย.....	59
	6.2 อภิปรายผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ.....	60
	รายการอ้างอิง.....	62
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก	64
	ภาคผนวก ข	76
	ภาคผนวก ค	85
	ภาคผนวก ง	92
	ประวัติผู้วิจัย.....	93

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	กีฬา 10 ชนิดจำแนกตามเกณฑ์ลักษณะที่มีการกระทบกระทั่ง และ จำนวนผู้เล่นในแต่ละฝ่าย.....	13
2.2	รูปภาพจากเนื้อหาข่าวกีฬาในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการทำสงคราม ของข่าวกีฬาฟุตบอล ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ฉบับประจำวันที่ 23มกราคม 2539 หน้า 16.....	21
2.3	รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามที่พบทั้งหมดจากข่าวกีฬา ทั้งสิ้น 247 หน่วย.....	25
2.4	รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามจำแนกตามความแตกต่างของ ความหมายที่แสดงการทำสงคราม	28
3.1	ลักษณะความหมายที่เป็นเรื่องการทำสงคราม และ การแข่งขันกีฬา ของรูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามโดยตรงจัดกลุ่มตาม องค์ประกอบของการทำสงคราม	33
3.2	ลักษณะความหมายที่เป็นเรื่องการทำสงคราม และ การแข่งขันกีฬา ของรูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามโดยร่วมจัดกลุ่มตาม องค์ประกอบของการทำสงคราม	35
3.3	จำนวนรูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามในกีฬา 10 ชนิด.....	41
4.1	ปริมาณความถี่ (%)การใช้รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงคราม ตามกีฬา 10ชนิด.....	46
4.2	ลำดับที่ของชนิดกีฬาเรียงจากชนิดกีฬาที่มีปริมาณความถี่ของ การใช้รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามมากไปหาน้อย.....	47
4.3	ปริมาณความถี่ (%) ของการใช้รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงคราม โดยตรง และ รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามโดยร่วมตามกีฬา 10 ชนิด.....	50
4.4	ลำดับที่การใช้รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามโดยตรง รูปภาพที่แสดงอุปถัมภ์สงครามโดยร่วม และ รูปภาพที่แสดง อุปถัมภ์สงครามทั้งหมดของกีฬา 10 ชนิด.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.1	เปรียบเทียบความถี่ของการใช้รูปภาพที่แสดงอุปลักษณะสงคราม ของกีฬาที่มีลักษณะการกระทบกระทั่งขณะแข่งขัน(+กระทบ) และ กีฬาที่ไม่มีลักษณะการกระทบกระทั่งขณะแข่งขัน(-กระทบ).....	54
5.2	เปรียบเทียบความถี่ของการใช้รูปภาพที่แสดงอุปลักษณะสงครามของกีฬาที่มี จำนวนนักกีฬาแข่งขันในทีมจำนวนมากกว่า1คน(+ทีม) และ กีฬาที่มีจำนวน นักกีฬาที่แข่งขันในทีมจำนวน1คน(-ทีม).....	55
5.3	เปรียบเทียบความถี่ของการใช้อุปลักษณะสงครามตามกีฬา 4 ประเภทที่ จำแนกตามลักษณะที่มีการกระทบกระทั่งและ ลักษณะที่มีการแข่งขันเป็นทีม.....	56